

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

De Sacramento Ordinis in communi. Allegatio II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

23. Tertia, & verior resoluit omnes tum maiores, tum minores Ordines esse sacramentum, & conferre gratiam.

DE SACRAMENTO Ordinis in communi.

ALLEGATIO II.

DE Sacramento Ordinis, eiusque materia agunt Theologi in 4. dist. 24. ubi D. Thom. Secundo, Durandus, Bonaventura, Paludanus, Ricardus, & alij; ac summiſte verbo Ordo, & ex modernis Bartholomaeus a Ledesma in sum. de sacramentis, de sacramento Ordinis. Vinaldus in candelabro aureo tit. de sacramento Ordinis. Martinus Formarius de Ordine, praxis Episcopi. p. 1. & 2. verbo Ordo. Henricus in sum. p. 2. lib. 10. de Ordinis sacramento. Stephanus Quaranta in summa bullarum verbo Ordo Cardini. Tusch. practice. conclus. lit. O. conclus. 189. Per. de Ledesma p. 1. summa de sacramento Ordinis. Vasquez in 3. parte D. Thomae tom. 3. disp. 235. cum seqq. Valentia tom. 4. disp. 9. Valerius Reginaldus in praxi fori penit. lib. 30. Aegidius de Coninch. de sacramentis & Censuris tom. 2. disp. 20. Baldum. Iuni. super opera controvers. Bellarm. p. 2. lib. 5. cap. 3. & 4. Bonacina de sacramentis. disp. 8. praxis nova Episcoporum p. 1. de conferendis Ordinibus, vnum pro omnibus studioſo commendo lectori Reuerendis. scilicet D. Hieronymum Campanelli Episcopum Laquedonensem, qui in laborioso, ac doctissimo opere suo quod inscripſit, Diversorium iuris Canonici, omnia ad Ordines, beneficiaque pertinentia subtiliter, & eleganter melius quam omnes tractavit. Miranda in manuali Praeſatorum p. 1. q. 38. cum seqq.

2. Ordinis sacramentum fuit institutum in vltima Coena Lucae 22. à Christo Domino Salvatore nostro, ut probat Concil. Trident. sess. 23. de sacram. Ordinis capite primo, tenent late Sayro de sacram. in genere lib. 2. q. 3. artic. 1. vers. de ſacram. Ordinis. Victoria de sacramentis num. 226. Henricus in sum. lib. 10. in proemio §. 2. litera M. & c. 3. num. 6. praxis nova Episcopalis p. 1. cap. 1. de conferendis Ordinibus nu. 1. pag. 25. Valentia tom. 4. disp. 9. q. 1. punct. 4. Vasquez tom. 3. disp. 239. Valerius Reginaldus in praxi fori penit. lib. 30. a num. 3. Coninch. de sacram. & censuris tom. 1. q. 83. num. 106. Bonacina de sacram. disp. 8. quaest. unica punct. 1. n. 7.

3. Hoc sacramentum Ordinis gratiam confert, ut reliqua Sacramenta, & probat Apostolus 1. ad Timotheum. 4. Noli negligere gratiam, quae in te est, quae data est tibi per Prophetam cum impositione manuum Presbyterij; & alibi, admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quae in te est per impositionem manuum earum, comprobatur Concil. Trident. sess. 23. de sacram. Ordinis cap. 3. ibi gratiam conferre dubitare nemo potest, Sayro de sacram. in genere lib. 5. cap. 1. qu. unica. artic. 2. vers. de sacram. Ordinis, Henricus in sum. lib. 10. c. 1. §. 3. lit. R. & cap. 14. in princ. Valerius Reginaldus d. lib. 30. num. 16.

4. Præterea imprimis characterem sicuti Baptismus, ac Cōfirmatio, Concil. Tridentinum d. sess. 23. cap. 4. Victor. de sacram. Ordinis num. 232. Magister sententiarum in 4. distinct. 6. q. 1. cum sequentibus, Henricus in sum. lib. 10. cap. 7. in principio, & cap. 14. §. 2. lit. P. Beller. disquisit. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali. §. 3. num. 2. praxis nova Episcopalis p. 1. cap. 1. num. 52. pag. 60. Vasquez in 3. partem D. Thomae tom. 3. disp. 243. a n. 2. & disp. 244. num. 17. Bellarm. p. 1. lib. 4. ca. 10. vers. septimo Ordo sacerdotum est, & tom. 2. lib. unica

de sacram. Ordinis. c. 10. Baldum. Iuni. super opera controvers. Bellarm. p. 1. lib. 4. cap. 10. vers. 7. Reginaldus d. lib. 30. nu. 3. vers. quod attinet, & n. 16. vers. & idem, Bonacina d. q. unica punct. 6. n. 3.

5. Qui tamen absoluta coactione cōpulsus promouetur, nempe si vi teneatur, & ordinetur; is utique Ordinem minime recipit, eiusque animae talis ordinatio non relinquit indelebile signum, glossa in c. unico verb. discretionis, in fine, de clerico per saltum promot. Angel. verb. coactio num. 1. & Iuſtifier verbo Ordo 4. nu. 1. vers. secunda.

6. Promotus tamen conditionali adductus coactione, scilicet qui ut morte vitaret, aut ne aliam sibi comminatum poenam patiatur, Ordines sibi cōferri permittit, utique recipit characterem, quod omnes affirmant, & concludit glossa verbo, vel aliquod in Clement. in plerisque de elect. Paul. Comit. respons. moralium lib. 1. q. 45. post num. 1.

7. Excommunicatus si Ordinem susceperit characterem quoque recipit, ut resoluit Campanil. in disquisit. iuris Canonici rub. 11. cap. 15. n. 40.

8. Ad hoc sacramentum Ordinis nequit ascendere, qui aqua Baptismi regeneratus non fuerit, quique si promoueri tentaverit, nihil profecto agit, ac nec Ordinem quidem accipit, cap. 1. de presbytero non baptizato. Sed ille qui natus est inter Christianos, & inter eosdem conuersatus, non dubitandum illum esse baptizatum, quousque evidentissimis argumentis contrarium appareat, per cap. fin. de presbytero non baptizato, etiam si sit expositus, dummodo viginti, vel plures dies natus appareat habere, Henricus in sum. lib. 2. cap. 31. §. 1.

9. Qui vero non baptizatus, se tamen baptizatum credens Ordines procurauit assumere, dubitatur an illos receperit, Christiue corpus celebrando conficiat quod sibi aliisque proſit tanquā Sacramentū? Sacerdotio insignitū cōficere non in virtute sua, sed Ecclesiae, putat Angel. verb. Baptismi. 7. n. 12. Glossa vero finalis in c. Apostolus de presbytero non baptizato arbitratur istum non esse Sacerdotem, neque cōficere, sed bene quoad se, qui credebatur cōficere, & quoad alios idem credentes tanquā verum Sacramentum cōficere, sibi; & recipientibus prodesse. At vero D. Thom. in 4. sentent. distinct. 24. affirmat Ordinem non recipere, neque cōficere, nec etiā absoluer. pie tamen credendum censet summum Sacerdotem quoad effectus Sacramentorum supplere, neque fore permitturum hoc ita latere, cum inde maximum Ecclesiae possit imminere periculum.

10. Ego tamen dicendū puto (salua semper S. Romanae Ecclesiae auctoritate) predictū Ordines non suscepisse, quāuis cōmuni errore haberetur baptizatus: nec cōtrarium potest efficere resolutio glossae verbo decepta in c. dudum 54. de elect. propter instantiā, quam facit de Baptismo; quia respondetur quod licet Baptismus flaminis (sic per quādam metaphoricam tantum, non autem specificā significationem nuncupatus) ministraretur ab Spiritu sancto inuisibiliter ei, qui dū non habet facultatē suscipiendi verū Baptismi sacramentum, concipit tamen interiorem contritionem, cum proposito suscipiendi illud, sicque huiusmodi baptismus flaminis ex sola dispositione operantis cum diuino auxilio secū afferat gratiam sanctificantem, & remissionē peccati, itaut sic baptizatus nullum interim patiat anīmā dispendium, iuxta tradita per S. ar. tom. 3. de sacram. q. 66. disp. 22. sect. 1. ante finem: tamen id contingit.

ret non ex eo capite, quod communiter habebatur baptizatus, nec ex permiſſione Eccleſiæ: ſed ex vi prædictæ contritionis, prout etiam in terminis d. cap. dudum dicendum eſt penitentem ibi animæ diſpendium non pati, imò gratiam ſanctificantem obtinere, non ex vi abſolutionis nullius de facto præſtitæ clerico, de quo in eo textu: ſed ex vi prædictæ contritionis, nec communis error, ac titulus putatiuus concurrens poteſt efficere, vt prædictus clericus validos Ordines accipiat, cum inhabilitas hæc procedat de iure diuino, quæ ſuppleri non poteſt etiam interueniente communi errore, de quo in l. Barbatus ff. de officio præſidis ibi, II Cum etiam potuit Populus Rom. ſeruo decernere hanc poteſtatem; hi enim Legiſtatores non poſſunt ſupplere defectus iuris diuini aut naturalis ex reg. text. in cap. cum inferior de mater. & oded. & eſt tex. in cap. ſum quidam 25. q. 1. & tenent Abb. in cap. 2. in fine de preſbitero non baptizato, & alij, quos refert & ſequitur Maſcard. de probat. concluſ. 649. num. 98. & 99. Pat. Sanch. de matrim. lib. 3. diſp. 22. ſub num. 27.

12 Sic etiam nulla erit abſolutio ſacramentalis præſtitæ à non Sacerdote quamuis communiter exiſtimetur Sacerdos, nam is patitur inhabilitatem de iure diuino, ſecundum quod ſoli Ordini ſacerdotali annexa eſt iuriſdictio neceſſaria ad eam abſolutionem miniſtrandam, ex text. in cap. verbum de penit. diſt. 1. Trident. ſeſſ. 14. de ſacramen. Penitentia cap. 10.

13 Adeo vt nec in mortis articulo poſſit huiusmodi abſolutio iuſtè, & validè præſtari à non Sacerdote, etiam ſi deſit Sacerdos, vt poſt gloſſam verbo mortis in ſin. in cap. poſtoralis §. præterea de officio ordinarij, obſeruant ſot. in 4. diſtinct. 18. q. 4. artic. 1. concl. 2. & 3. Nauar. in cap. 1. in princip. à num. 74. de penit. diſt. 6. Puald. in candelabro an. p. 1. tit. de abſolutione nu. 74. & tit. de Conſeſſione à num. 30. plures vt per Cenedo ad decretum collect. 42. num. 3.

14 Interdicitur quoq; promotio cuiumque non Confirmato in Concil. Trident. ſeſſ. 23. de reform. cap. 4. ibi, prima tonſura nõ inſtituitur, qui Confirmationem non ſuſceperint: Ordo enim characterè Confirmationis præſupponit de neceſſitate præcepti, non autem de neceſſitate Sacramenti, ita Nauar. in man. cap. 22. num. 9. Aleſſ. Ricc. in præxi ſori eccleſiaſtici poſt reſolut. 276. in notabilib. de materia ſacramenti Ordinis, & tenent Henrig. li. 10. cap. 14. num. 2. Fr. Emman. in ſum. p. 2. cap. 17. ſub num. 10.

14 Quinimò ſi ex negligentia, & citrà contemptum prætermitteret Confirmationem recipere ante ordines, non peccaret mortaliter, nec aliquam incurreret irregularitatē, ita Nauar. d. nu. 9. Viſt. de ſacram. Ordinis nu. 232. Puald. in candelab. ameo tit. de Confirmat. n. 4. præxi noua Episcopalis p. 1. c. 1. n. 24. verſ. ad minores, Greg. de Valent. ad 3. partem D. Tho. diſp. 5. q. 2. punct. 2. verſ. characterem Henrig. de irregularitate, lib. 14. cap. 6. num. 3. ſot. tom. 3. diſp. 38. ſect. 1. Aleſſ. Ricc. in præxi ſori eccleſiaſtici reſol. 269. Galet. in margarita caſuum conſcientiæ verbo Ordo pag. 194. col. 1. Valer. Reginal. in præxi ſori penit. li. 28. num. 24. Coninch. de ſacram. tom. 1. q. 72. art. 9. num. 90. Bonacina de ſacram. diſp. 8. q. unica punct. 5. num. 8. cum ſequentibus.

16 Canoniſtæ noſtri putant Ordines eſſe nouem, ſcilicet hoſtiarium, pſalmiſtam, Lectorem, exorciftam, Acolitum, Subdiaconum, Diaconum, præ-

biterum, & Episcopum, ita illi in c. cum contingat de atate, & qualitate, gloſ. in præmio ſexti verbo Episcopus, gloſ. ſinal. in ſum. 32. diſtinct. Cou. in cap. quia nos num. 3. de teſtamentis, & hæc eſt verior opinio, vt alibi probauimus dum ageremus de episcopatu; 17 Quo ſuppoſito dico primam tonſuram eſſe clericatum, & Ordinem, vt probare videtur text. in dicto cap. cum contingat, inquiring per primam tonſuram iuxta ordinem Eccleſiæ datam à tabulis clericalem Ordinem conferri, & confirmatur ratione illa, quia conſtitutione cap. non dubium de ſentent. excommunicationis, & can. ſi quis ſuadente 17. q. 4. (vt manus violentas in clericis iniicientes incurrant ſententiam excommunicationis) ligatur etiam percutiens clericum tonſuratum ex gloſ. ſinal. in d. cap. cum contingat, & de ea agentes latius dicemus: Et ita Concil. Trident. ſeſſ. 7. de reform. c. 10. quoad principalem diſpoſitionem comprehendit primam tonſuram, vt tenent Marc. Anton. Genuenſ. in præxi Archiepiscopali Neapolit. c. 85. num. 15. M. yel. de irregularit. lib. 4. cap. 2. num. 3. Nicol. Garcia de beneficijs p. 5. cap. 7. num. 95. vbi in addition. dicit ita accepiſſe à Fannano Secretario Sac. Congreg. Concil. Sicut etiam ſub verbo Ordo ſeu Ordines & ordinare generaliter & abſolutè prolato, venit tonſura, tam in iure, quàm in Concil. Trident. vt in cap. 1. ſeſſ. 23. de reform. & cap. 3. 7. & 9. & cap. 8. ſeſſ. 13. verſ. vnusquisque autem quia, vt refert Garcia de beneficijs p. 7. cap. 1. num. 7. Deinde hoc confirmatur ſic arguendo, laici ſunt incapaces beneficiorum, quia non habent Ordinem cap. ex litteris de tranſaction. cap. 2. de institutionibus, vbi Abbas & alij, ſed ſic eſt quod clerici ſaltem primæ tonſuræ poſſunt habere beneficia, ergo illos non eſſe laicos, ſed Ordinem habere dicenſum eſt, quibus & alijs fundamentis hanc opinionem tenent noſtri in d. cap. cum contingat, Couar. in d. cap. quia nos num. 4. Greg. Lopes in præmio tit. 6. part. 1. Reg. Rom. diuerſ. ſecis. 731. num. 5. & 6. part. 1. præxi noua Episcopalis p. 1. cap. 1. num. 3. pag. 26. Puald. in præxi Iuriſpatronatus p. 2. li. 6. cap. 1. n. 3. Mendez de Caſtro in l. cum oportet num. 166. C. de bonis quæ liberis, Cald. Pereira in liſi curatore verb. leſis n. 104. optimè Nicol. Garcia de beneficijs p. 7. cap. 14. num. 1. 18 Quamuis hæc Canonistarum opinio ſit verà in ſe, tamen non poſſumus negare primam tonſuram ſemper, & quoad certos effectus propriè Ordinem non dici, ſeu ſaltem diſtingui à minoribus Ordinibus, & eorum appellatione, aliquando non venire, vt probatur ex Concil. Trident. ſeſſ. 23. de reform. cap. 6. dum inquit, nullus prima tonſura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus conſtitutus; nec non in cap. 10. eadem ſeſſ. in illis verbis, tonſuram vel minores Ordines conferre, & in hoc euentu poſſumus accipere Theologorum opinionem aſſerentium indiſtinctè primam tonſuram non eſſe Ordinem, ſed tantum præambulum, ſeu diſpoſitionem ad ordines, ſicut nouitium ad Religionem, ita cum D. Thom. 3. p. quaſt. 40. art. 2. Viſq; tom. 3. diſp. 236. cap. 1. numero 9. & diſp. 237. c. Bonac. de ſacram. diſp. 8. quaſt. unica punct. 1. numero 6. & alij relati per Nicol. Garciam d. cap. 1. numero 5.

19 Vel generalius loquendo cum D. Thoma in ſupplem. ad 3. p. q. 57. art. 2. & in 4. ſentent. diſt. 24. art. ſecundo, ſi volueris ſequi Theologorum doctrinam, & Canonistarum non improbare ſententiam dic Ordines eſſe ſeptem pro-

prie sumptos, & pertinentes ad consecrationem Hostiae: nouem autem improprie ratione quarundam actionum.

20 Quaestio inter Doctores controuersa est an singuli Ordines sint sacramenta? in qua quaestione in varias diuisi sunt sententiae.

21 Prima tenet ex ipsis Ordinibus non nisi Sacerdotalem esse sacramentum, ita Durand. in 4. sentent. distinct. 24. quaest. 2. numer. 6. & probabilissimam dicit Victoria de sacrament. Ordinis numer. 227. ex ea ratione quia difficile intelligi potest quomodo ab Ecclesia numeretur Ordo tanquam vnum sacramentum, si concedamus omnes esse sacramenta; haec ratio nihil euincit, respondeo enim Ordines ab Ecclesia numerari tanquam vnum sacramentum propter respectum, quem singuli Ordines ducunt ad sacerdotium, quod est praecipuum sacramentum.

22 Secunda igitur sententia tenet tres Ordines maiores esse sacramenta; minores vero esse sacramentalia, ita Sor. in 4. distinct. 25. quaest. 1. art. 2. rat. 4. & art. 4. vers. Dubium ergo; Nauar. in man. cap. 22. numer. 18. vers. quare probabilis. Mich. Medina in libro de sacerdotum Ordinum contin. cap. 46. Vasquez 3. p. tom. 3. disput. 237. cap. 2. in princip. ex ea ratione, quia si minores Ordines essent sacramenta sequeretur eos peccare, qui accedunt ad illos suscipiendos cum conscientia peccati mortalis, aut qui illos exercent in peccato mortali, quod videtur nimis durum & rigorosum: nec etiam haec ratio concludens est, nec rigor quem sentit Nau. dist. loco, accedens enim ad Ordines cum peccato mortali, peccat mortaliter, quia ponit obicem ad gratiam quam conferunt singuli Ordines cum sint sacramenta.

23 Tertia igitur & verior sententia tenet omnes tum maiores, tum minores Ordines esse sacramenta, & conferre gratiam, ex eo quia Florentini & Tridentini Canones indefinita propositione concludunt Ordinem esse sacramentum, Florentinum etenim hoc explicat his verbis, sextum nouae legis sacramentum esse Ordinem, & Trident. sess. 23. de reformat. cap. 3. postquam recensuit nomina singulorum Ordinum absolute dicit Ordinem esse sacramentum, & ita omnes ordines licet sint per se singuli sacramenta, tamen vnum sacramentum censentur, quia vnum sunt vel genere, vel quia ad vnum finem omnes referuntur. Ita Diuus Thom. in supplement. ad 3. p. quaest. 37. artic. 3. in med. & quaest. 22. artic. 2. Bonau. in 4. sent. distinct. 24. artic. 2. quaest. 4. ubi Palud. quaest. prima. & Ricard. artic. 3. quaest. 3. Emman. Sa verbo Ordo numer. primo. Cardinal. Bellarmin. libr. 1. de sacrament. Ordinis cap. 8. Petr. Soto de institut. sacerdot. lect. 4. de Ordine. Valentia 10. 4. disput. 9. quaest. prima punct. 4. Henric. in summ. libr. 10. capit. 2. §. 2. Council. de sacramentis tom. 2. disput. 28. dub. 6. Bonacina de sacrament. disput. 8. quaest. unica puncto 2. numer. 2. Miranda in manuali Praeceptorum tom. 1. quaest. 38. artic. 10.

S Y M M A R I U M

- 1 Ordinis sacramenti vere, & proprie est Episcopus minister.
- 2 Episcopi in Apostolorum locum successerunt in Ecclesia.
- 3 Potestas conferendi Ordines penes Episcopum residet, etiamsi excommunicatus, haereticus, aut degradatus, suspensus, vel interdictus sit.

4 Minores Ordines ex facultate Summi Pontificis possunt etiam a simplici sacerdote conferri.

5 Abbates ad primam tonsuram ceterosque minores Ordines possunt promouere conuersos Monachos sui monasterii, & illos in quos habent iurisdictionem episcopalem, vel quasi.

6 Abbates in interstitiis cum praedictis suis Monachis Conuersis, aliisque sibi subditis, quos ad minores Ordines possunt promouere, dispensare possunt, ac eisdem pro minoribus suscipiendis ab alienis Episcopis, vel Abbatibus, dimissorias concedere num. 7.

8 Nouitius ab Episcopo in cuius Diocesi existit Monasterium quod incolit, solum Ordines suscipere potest.

9 Abbates praedicti qui Nouitios ordinant incurrunt suspensionem comminatum in Concil. Trident. sess. 23. cap. 10. de reformatione.

10 Abbas datus administrator, Ecclesia Cathedrali vacante de iure minores Ordines subditis illius episcopatus dare poterat, sicut etiam inuitatus in claustris aliorum exemptorum.

11 Abbatibus & aliis quibuscumque quantumuis exemptis iam non licet in posterum intra fines alicuius Diocesis existentibus, etiamsi nullius Diocesis, vel exemptae esse dicantur, cuiquam qui regularis subditus sibi non sit tonsuram, vel minores Ordines conferre.

12 Abbatibus non licet promouere personas seculares ad minores Ordines habentes litteras dimissorias suorum Episcoporum.

13 Praelati Regulares habentes ius baculum deferendi & mitram, minores Ordines conferre possunt aliis Regularibus, qui dimissorias speciales suorum Superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint.

14 Abbas volens Ordines conferre in casibus sibi permixtis, debet esse presbyter, benedictionem habere, ac proprium Monachum ad eos promouere.

15 Cardinales presbyteri tonsuram ceterosque minores Ordines suis famulis conferunt.

16 Prima tonsura a parochis, simplicibusque sacerdotibus, & a Guardianis, ac Prioribus poterat conferri, quod hodie non procedit cum Ecclesiae usus resistat.

17 Episcopus qualitercumque excommunicatus occultus valde Ordines confert, veramque dat eorum executionem.

18 Intelligitur cap. 2. de ordinatis ab Episcopo qui ren. episcop.

19 Episcopus licet ab ordinante ignoretur excommunicatus si publice pro tali habebatur non liberat suscipiendum a suspensione ordinis suscepti.

20 Episcopus sacramentum conferens licet iniquus sit, tamen gratiam, qua caret, largitur.

DE MINISTRO SACRAMENTI Ordinis.

ALLEGATIO III.

1 Sacramenti Ordinis vere & proprie Episcopum esse dispensatorem, de fide definitum est in Concil. Trident. sess. 23. de sacram. Ordinis can. 4. & late probant D. Thom. 3. p. quaest. 65. ar. 3. arg. 2. Bonan. in 4. distinct. 25. art. 1. quaest. 1. ubi Ric. art. 1. quaest. 1. & Palud. quaest. 1. art. 2. Victor. de sacram. Ordinis numer. 2. 3. & 4. praxis noua Episcop. part. 1. cap. 1. numer. 6. pag. 26. Iodoc. Cocci. in thesauro catholico libr. 7. art. 18. Bonacina de sacram. disput. 8. quaest. unica.